

United Nations
Nations UniesInternational Criminal Tribunal
for the former Yugoslavia
Tribunal Pénal International
pour l'ex-Yugoslavie

“MARIJAČIĆ i REBIĆ” (IT-95-14-R77.2)

IVICA MARIJAČIĆ i MARKICA REBIĆ

**IVICA
MARIJAČIĆ**

Osuđen za nepoštivanje Međunarodnog suda u predmetu Tužitelj protiv Tihomira Blaškića zbog objavljivanja identiteta zaštićenog svjedoka, svjedokovog iskaza i činjenice da je svjedok svjedočio na raspravi Međunarodnog suda zatvorenoj za javnost

Novinar i glavni urednik zagrebačkog tjednika *Hrvatski list*.

- Novčana kazna od 15.000 eura

Kazneno djelo za koje je proglašen krivim:

Nepoštivanje Međunarodnog suda (pravilo 77(A)(ii) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda)

- Kao glavni urednik *Hrvatskog lista*, Ivica Marijačić objavio je članak u kojem su otkriveni identitet zaštićenog svjedoka, izjava svjedoka i činjenica da je svjedok svjedočio na raspravi Međunarodnog suda zatvorenoj za javnost.

Optužnica	Prvobitna optužnica: 26. travnja 2005.; druga izmijenjena optužnica: 7. listopada 2005.;
Prvo stupanje pred Sud	14. lipnja 2005., očitovao se da nije kriv
Presuda Raspravnog vijeća	10. ožujka 2006., kažnjen kaznom od 15.000 eura
Presuda Žalbenog vijeća	27. rujna 2006., kazna potvrđena

**MARKICA
REBIĆ**

Osuđen za nepoštivanje Međunarodnog suda u predmetu Tužitelj protiv Tihomira Blaškića: zbog objelodanjivanja identiteta zaštićenog svjedoka, izjave i transkripta svjedokove izjave, te činjenice da je svjedok svjedočio na raspravi Međunarodnog suda zatvorenoj za javnost

Markica Rebić je bivši načelnik Sigurnosno-informativne službe (“SIS”) Republike Hrvatske.

- Novčana kazna od 15.000 eura

Kazneno djelo za koja je proglašen krivim:

Nepoštivanje Međunarodnog suda (pravilo 77(A)(ii) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda)

- Markica Rebić objelodanio je Ivici Marijačiću identitet zaštićenog svjedoka, dao mu je kopije izjave koju je svjedok dao tužiteljstvu, kao i transkript svjedočenja svjedoka pred Raspravnim vijećem na zatvorenoj sjednici u sudskom postupku.

Optužnica	Prvobitna optužnica: 26. travnja 2005.; druga izmijenjena optužnica: 7. listopada 2005.;
Prvo stupanje pred Sud	14. lipnja 2005., očitovao se da nije kriv
Presuda Raspravnog vijeća	10. ožujka 2006., kažnjen kaznom od 15.000 eura
Presuda Žalbenog vijeća	27. rujna 2006., kazna potvrđena

STATISTIČKI PODACI

Broj sudskih dana	3
Broj svjedoka Tužiteljstva	2
Broj dokaznih predmeta Tužiteljstva	22
Broj svjedoka obrane	0
Broj dokaznih predmeta obrane	2
Broj dokaznih predmeta Vijeća	2

SUĐENJE	
Početak suđenja	17. siječnja 2006.
Završne riječi	19. siječnja 2006.
Raspravno vijeće III	sudac O-Gon Kwon (predsjedavajući), sudac Patrick Robinson, sudac Iain Bonomy
Tužiteljstvo	David Akerson, Rebecca Graham, Salvatore Cannata
Obrana	Za Ivicu Marijačića: Marin Ivanović Za Markicu Rebića: Krešimir Krsnik
Presuda	10. ožujak 2006.

ŽALBENI POSTUPAK	
Žalbeno vijeće	sudac Fausto Pocar (predsjedavajući), sudac Mehmet Güney, sutkinja Andréia Vaz, sudac Theodor Meron, sudac Wolfgang Schomburg
Tužiteljstvo	Peter Kremer
Obrana	Za Ivicu Marijačića: Marin Ivanović Za Markicu Rebića: Krešimir Krsnik
Presuda	27. rujna 2006.

POVEZANI PREDMETI <i>po geografskom području</i>	
BLAŠKIĆ (IT-95-14) “LAŠVANSKA DOLINA”	

OPTUŽNICA I OPTUŽBE

U skladu s pravilom 77 Pravilnika o postupku i dokazima, Međunarodni sud može da pokrene postupak za nepoštovanje suda. Nadležnost MKSJ u smislu nepoštovanja nije striktno zacrtana njegovim Statutom. Međutim, čvrsto je uvreženo da Međunarodni sud poseduje inherentnu nadležnost, proisteklu iz njegove sudske funkcije, da obezbedi da vršenje nadležnosti koja mu je Statutom izričito poverena ne bude ometano i da njegove osnovne sudske funkcije budu zaštićene. Kao jedan međunarodni krivični sud, ovaj Međunarodni sud ima inherentno ovlašćenje za krivično gonjenje zbog ponašanja kojim se ometa sprovođenje pravde. To ometanje može uključivati ponašanje kojim se sprovođenje pravde ometa, nanosi mu se šteta ili se ono zloupotrebljava. Oni koji na takav način svesno i hotimično ometaju sprovođenje pravde Međunarodnog suda mogu stoga biti proglašeni krivim za nepoštovanje Međunarodnog suda.

Dana 18. studenog 2004., u hrvatskom časopisu *Hrvatski list* pojavio se članak o časniku nizozemske vojske, Johannesu van Kuijku, koji je svjedočio na sjednici zatvorenoj za javnost pred Međunarodnim sudom u prosincu 1997. na suđenju Tihomiru Blaškiću.

Nakon što je izišao taj broj *Hrvatskog lista*, Tužiteljstvo je provelo istragu. Dana 26. travnja 2005., potvrđena je optužnica protiv Ivica Marijačića i Markice Rebića, kojom su optuženi za nepoštivanje suda zbog svjesnog i hotimičnog ometanja provođenja pravde Međunarodnog suda putem objelodanjivanja podataka kojim su svjesno prekršili nalog sudskog vijeća. Konkretno, bili su optuženi za otkrivanje identiteta zaštićenog svjedoka, izjave tog svjedoka i činjenice da je svjedočio na raspravi zatvorenoj za javnost. Nakon što je optužnica izmijenjena, u listopadu 2005., konkretno je navedeno da je Ivica Marijačić objavio identitet i izjavu zaštićenog svjedoka, a Markica Rebić je objelodanio identitet svjedoka zajedno s njegovom izjavom i transkriptom njegovog svjedočenja na zatvorenoj sjednici.

U izmijenjenoj optužnici je navedeno da su svojim radnjama i Ivica Marijačić i Markica Rebić prekršili tri naloga izdana tijekom suđenja u predmetu *Blaškić*. Prvi nalog bio je Odluka o zaštiti svjedoka od 6. lipnja 1997. Drugi je bio usmeni nalog od 16. prosinca 1997., kojim se nalaže da poručnik van Kuijk svjedoči na zatvorenoj sjednici. Treći nalog bio je daljnji pismeni nalog od 1. prosinca 2000.

Ivica Marijačić i Markica Rebić bili su optuženi za:

Nepoštivanje Međunarodnog suda (pravilo 77(A)(ii) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda)

SUĐENJE

Suđenje Ivici Marijačiću i Markici Rebiću održano je 17., 18. i 19. siječnja 2006. pred Raspravnim vijećem III. Neposredno prije suđenja, na zahtjev Tužiteljstva, Žalbeno vijeće je donijelo odluku kojom je ukinulo zaštitne mjere dodijeljene poručniku van Kuijku, kako bi se moglo javno razgovarati o njegovom identitetu i sadržaju njegovog svjedočenja na suđenju. Tijekom suđenja, sudsko vijeće je saslušalo pravne argumente Tužiteljstva i obrane za Ivicu Marijačića i Markicu Rebića, kao i dva svjedoka Tužiteljstva, te je pregledalo nekoliko dokumenata. Raspravno vijeće je također razmotrilo razne argumente koje su strane u postupku podnijele u pismenom obliku prije početka suđenja.

PRESUDA RASPRAVNOG VIJEĆA

Članak koji je 18. studenog 2004. objavljen *Hrvatskom listu* napisao je Ivica Marijačić, glavni urednik *Hrvatskog lista*, a otisnut je odmah do intervjua s Markicom Rebićem, koji je, kako se navodi, bio izvor materijala za taj članak. Osim što je otkrio identitet poručnika van Kuijka, *Hrvatski list* je objavio izvatke iz pismene izjave koju je taj svjedok dao Tužiteljstvu u kolovozu 1997. U naslovu na naslovnici *Hrvatskog lista* od 18. studenog 2004. navodi se da se objavljuje "tajni dokument", a to je ponovljeno i u članku koji je napisao Ivica Marijačić. U intervjuu s Markicom Rebićem novinar *Hrvatskog lista* naveo je da je Markica Rebić uredništvu lista dao dva dokumenta, tj. izjavu svjedoka i transkript njegovog svjedočenja u predmetu *Blaškić*.

Postojanje sudskog naloga ili nekoliko naloga koji su prekršeni objelodanjivanjem informacija o poručniku van Kuijku bilo je središnji dio argumentacije Tužiteljstva tijekom izvođenja dokaza protiv Ivica Marijačića i Markice Rebića. Tijekom suđenja, Tužiteljstvo je odustalo od argumenta da je prvi nalog od 6. lipnja 1997., primjenjiv na poručnika van Kuijka. Međutim, Tužiteljstvo je ustrajalo na stavu da je svrha drugog naloga, tj. usmenog naloga o održavanju zatvorene sjednice 16. prosinca 1997., bila zaštita van Kuijkovog identiteta, kao i sadržaja njegovog svjedočenja i izjave. Obrana je tvrdila da zatvorena sjednica nije zaštitila identitet svjedoka, niti je obuhvatila sadržaj njegove pismene izjave.

Pri donošenju presude, Raspravno vijeće je zaključilo da kad svjedok u cijelosti svjedoči na zatvorenoj sjednici, te nikad nije izložen pogledu javnosti i njegovo se ime navodi jedino u povjerljivom transkriptu njegova svjedočenja, njegov je identitet svakako zaštićen. Nadalje, kad je sadržaj svjedokova svjedočenja na zatvorenoj sjednici uglavnom isti kao i sadržaj pismene izjave koju je dao Tužiteljstvu, taj je sadržaj zaštićen nalogom o zatvorenoj sjednici i ne smije biti objavljen, bez obzira na to radi li se o transkriptu ili izvucima iz pismene izjave.

U vezi s nalogom o zatvorenoj sjednici, obrana je tvrdila da ovaj Međunarodni sud nema ovlasti za izdavanje naloga koji su obvezujući za novinare i javnost općenito. Raspravno je vijeće, međutim, smatralo da ovlasti koje je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda Statutom dalo Međunarodnom sudu, kao i odredbe Pravilnika o postupku i dokazima, dopuštaju sudskim vijećima izdavanje svih potrebnih naloga, uključujući naloge kojima se novinarima i javnosti uskraćuje pristup određenim informacijama. Raspravno vijeće je, stoga, zaključilo da kad sudsko vijeće izda nalog da se svjedočenje održi na zatvorenoj sjednici, te na taj način proglasi sve u vezi s tim povjerljivim, takav se nalog odnosi na sve osobe koje dođu u posjed zaštićenih informacija.

Što se tiče trećeg naloga od 1. prosinca 2000., za čije je kršenje Tužiteljstvo također optužilo Ivicu Marijačića i Markicu Rebića, Raspravno je vijeće zaključilo da taj nalog nije sadržavao nikakve dodatne zaštitne mjere koje bi se odnosile na poručnika van Kuijka, te stoga nije smatralo da je taj nalog primjenjiv na *Hrvatski List*. Raspravno je vijeće stoga zaključilo da se Ivica Marijačić i Markica Rebić ne mogu smatrati odgovornim za nepoštivanje suda zbog kršenja tog naloga.

Raspravno nije imalo nikakve sumnje u vezi s fizičkom komponentom nepoštivanja suda od strane Ivica Marijačića i Markice Rebića. Markica Rebić je objelodanio *Hrvatskom listu* transkript svjedočenja poručnika van Kuijka na zatvorenoj sjednici, zajedno s njegovom pismenom izjavom. Ivica Marijačić je potom napisao članak u kojem raspravlja o pitanjima o kojima je poručnik van Kuijk svjedočio, te objavio izvratke iz njegove izjave. Tim postupcima i Ivica Marijačić i Markica Rebić prekršili su nalog o zatvorenoj sjednici.

Raspravno je vijeće bilo uvjerenom da su i Ivica Marijačić i Markica Rebić znali da je to što objavljuju zaštićena informacija. Iz intervjua s Markicom Rebićem u *Hrvatskom listu* vidljivo je da je *Hrvatski list* bio svjestan da će objavljanje materijala dobivenog od Markice Rebića biti kršenje naloga Međunarodnog suda, a na transkriptu van Kuijkovog svjedočenja jasno je pisalo "zatvorena sjednica". Ivica Marijačić opisao je dokument koji objavljuje kao "tajan." U jednom kasnijem izdanju *Hrvatskog lista* Ivica Marijačić je napisao da su on i Markica Rebić "podulje razmišljali o pozitivnim i negativnim stranama" objavljivanja tih informacija, ali se on unatoč tome što je bio svjestan njihove povjerljive prirode, odlučio za objavljanje. Što se tiče Markice Rebića, on je jednoj drugoj novinskoj agenciji ponovio da je znao što radi kad je materijal objelodanio *Hrvatskom listu* u studenom 2004. Također je taj materijal opisao kao materijal koji sadrži "zaštićene dokumente", i izjavio je da će možda snositi "posljedice" zbog toga što ga je objelodanio.

Raspravno vijeće je zaključilo da su i Ivica Marijačić i Markica Rebić namjerno objelodanili informacije koje su bile zaštićene sudskim nalogom o zatvorenoj sjednici tijekom suđenja u predmetu *Blaškić*. Niti novinari, niti bilo koja druga treća strana nisu smjeli prekršiti nalog o zatvorenoj sjednici, a zatim pokušati opravdati takvo kršenje nečim izvan odredbi naloga.

Vijeće je pri odmjeravanju kazne uzelo u obzir da u ovom slučaju poručniku van Kuijku nije nanesena nikakva šteta kao posljedica otkrivanja njegovog identiteta i sadržaja njegovog svjedočenja na zatvorenoj sjednici. Međutim, hotimični i proračunati način na koji su Ivica Marijačić i Markica Rebić prkosili nalogu o zatvorenoj sjednici je ozbiljna stvar, čija je svrha bila umanjenje autoriteta Raspravnog vijeća u predmetu *Blaškić*. Nadalje, povjerenje javnosti u učinkovitost zaštitnih mjera Međunarodnog suda od

vitalnog je značaja za uspjeh njegovog rada. Stoga je bila dužnost Raspravnog vijeća da poduzme ono što može kako bi osiguralo da Ivica Marijačić i Markica Rebić, ili bilo koja druga osoba, ne ponove takve postupke.

Dana 10. ožujka 2006., Raspravno vijeće izreklo je presudu osudivši Ivicu Marijačića i Markicu Rebića za:

- Nepoštivanje Međunarodnog suda (pravilo 77(A)(ii) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda)

Kazna: Novčana kazna od po 15.000 eura obojici, koju moraju platiti tajniku Međunarodnog suda u roku od 30 dana od donošenja presude.

PRESUDA ŽALBENOG VIJEĆA

Dana 20. ožujka 2006., oba optužena podnijela su najavu žalbe na presudu. Dana 5. travnja 2006., Markica Rebić je podnio zahtjev tražeći odgodu plaćanja kazne. Dana 7. travnja 2006., Žalbeno vijeće donijelo je odluku da kazna ne mora biti plaćena prije nego što Žalbeno vijeće izrekne presudu. Ta se odluka odnosila i na Ivicu Marijačića.

Dana 27. rujna 2006., Žalbeno vijeće je izreklo presudu u predmetu odbacivši žalbe i potvrdivši kaznu koju je izreklo Raspravno vijeće. Naložilo je da optuženi plate kaznu od po 15.000 eura, a dopustilo im je da to učine u tri rate od 5.000 eura, do 16. listopada 2006., 15. siječnja 2007. i 16. travnja 2007.